

# MAPA SEVERNÍ OBLOHY – LISTOPAD 2016

1. 11. ve 21.00 SEČ  
15. 11. ve 20.00 SEČ  
30. 11. v 19.00 SEČ

Platí na celém území ČR  
Pozice planet v mapce  
vyneseny k 15. dni  
v měsíci.

## PLANETY

- Merkur – nepozorovatelný
- Venuše – večer nízko nad jihozápadem
- Mars – večer nad jihozápadem
- Jupiter – na ranní obloze
- Saturn – za soumraku nízko nad jihozápadem
- Uran – na obloze téměř celou noc v Rybách
- Neptun – v první polovině noci ve Vodnáři

## ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

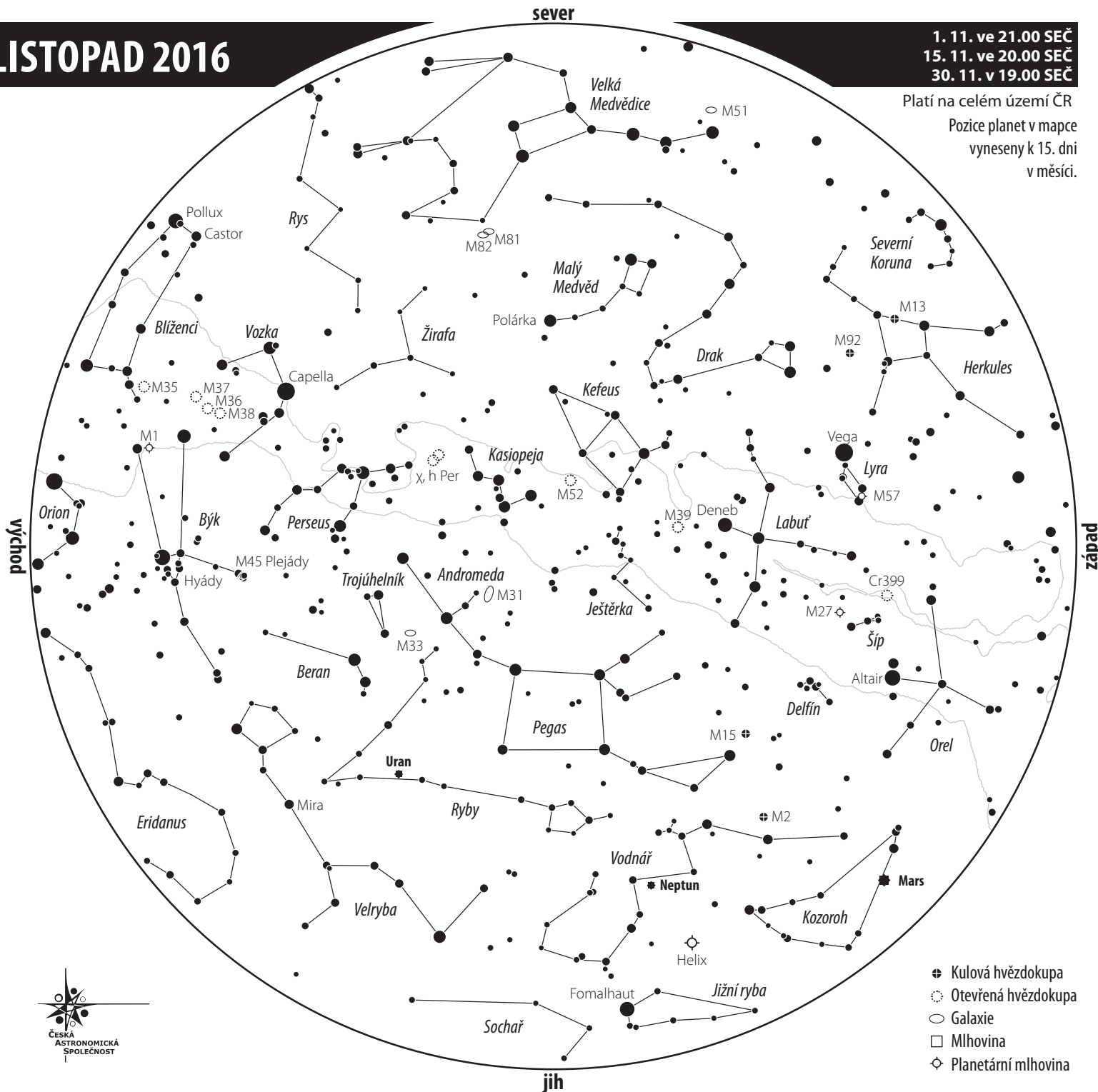
- 3. Planetka č. 79 (Eurynome) v opozici se Sluncem (9,6<sup>m</sup>)
- 7. Měsíc v první čtvrti (19.51 UT)
- 12. Maximum nevýrazného meteorického roje Severní Tauridy
- 14. Měsíc v perigeu (nejbliže Zemi – 356 509 km)
- 14. Měsíc v úplňku (13.52 UT)
- 15. Vycházející Měsíc v konjunkci s Aldebaranem
- 17. Maximum meteorického roje Leonidy
- 21. Měsíc v poslední čtvrti (08.33 UT)
- 23. Konjunkce Saturnu s Merkurem
- 27. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 406 554 km)
- 27. Pletka č. 60 (Echo) v opozici se Sluncem (10,1<sup>m</sup>)
- 29. Měsíc v novu (12.18 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).  
Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na webu

[www.udalosti.astronomy.cz](http://www.udalosti.astronomy.cz)

Sledujte také pravidelnou rubriku Vesmírný týden na webu České astronomické společnosti – [www.astro.cz](http://www.astro.cz)



- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☼ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

# MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LISTOPAD 2016

Letošní listopad je poměrně skoupý na zajímavé úkazy. Co se týče planet, je situace obdobná jako předchozí měsíc. To znamená, že soumraku uvidíme nízko nad jihozápadem **Saturn**, který zapadá asi hodinu po Slunci. Ten se zde 23. večer potká v konjunkci s **Merkurem**, ale úkaz bude jen těžko pozorovatelný. O trochu lépe je na tom **Venuše**, která je jasnější a je výše nad obzorem. Trojici večerních planet již delší dobu doplňuje **Mars**, který se svým rychlým pohybem dostane až do Kozoroha. **Neptun** zapadá kolem půlnoci, **Uran** v Rybách je viditelný téměř celou noc kromě jitra. Ranní obloze kraluje **Jupiter** a proto přinášíme graf poloh jeho nejjasnějších měsíců.

Dne 15. října v 17 hodin dojde k těsné **konjunkci** Měsíce s Aldebaranem v Býku. Aldebaran bude  $0,5^\circ$  severně. Ke nejtěsnějšímu přiblížení dojde asi 15 minut před východem obou těles nad obzor.

Maximum meteorického roje **Leonidy** letos připadá na období krátce po úplňku, takže svit Měsíce výrazně ovlivní možnosti jeho pozorování.

**Nova Sagitarii** – známý japonský lovec nov Koichi Itagaki objevil na fotografii exponované 20. října svým 180mm objektivem "novou hvězdu" v souhvězdí Střelce, které je ještě viditelné večer nízko nad JJV. Vdobě objevu měla jasnost  $11^m$  a do konce října zjasnila dokonce pod hranici  $8^m$ . Nova je tedy počátkem listopadu dobře viditelná i v triedrech a malých dalekohledech, otázkou je jak rychle bude slábnout. Níže přinášíme vyhledávací mapku, vlevo je část souhvězdí Střelce s vyznačenou oblastí, která je zvětšená v kruhovém výřezu vpravo. Ten má úhlový průměr  $5^\circ$ , což přibližně odpovídá zornému poli triedru  $10 \times 50$  a jsou v něm zaneseny hvězdy do cca  $10^m$ . Polohu novy označuje v mapce křížek (RA 18h 10m 28s, DEC  $-27^\circ 29' 59''$ ).

